

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 12744/13
Dušan LONČAR
i drugi protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi Odjel), zasjedajući dana 23. lipnja 2015. godine u Odboru u sastavu:

Isabelle Berro, *Predsjednica*,
Elisabeth Steiner,
Julia Laffranque,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Erik Møse,
Ksenija Turković,
Dmitry Dedov, *suci*

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 10. siječnja 2013.,
uzimajući u obzir očitovanja podnesena od strane odgovorne Vlade i
očitovanje podnositelja zahtjeva kao odgovor,
nakon vijećanja, odlučili su kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelji zahtjeva, g. Dušan Lončar, gđa Miholjka Lončar i g. Miloš Lončar državljani su Republike Hrvatske, rođeni 1951., odnosno 1972. godine. Svi žive u Vojniću, a pred Sudom ih je zastupao g. S. Čanković, odvjetnik iz Zagreba.
2. Prvi podnositelj zahtjeva je umro 01. siječnja 2013. godine.
3. Hrvatsku Vladu („Vladu“) je zastupala zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta, predstavljene od strane stranaka, mogu se sažeti kako slijedi.

1. Pozadina predmeta

5. Tijekom 1991. i 1992. godine srpske paravojne jedinice su kontrolirale otprilike jednu trećinu hrvatskog teritorija i proglasile „Srpsku autonomnu oblast Krajinu“ (dalje u tekstu „Krajina“). Početkom kolovoza 1995. hrvatske vlasti su objavile svoju namjeru poduzimanja vojne akcije sa ciljem vraćanja kontrole nad „Krajinom“. Operacija je nazvana kodnim imenom „Oluja“ i trajala je od 4. do 7. kolovoza 1995. godine. Prije poduzimanja vojne akcije, golema većina krajinske populacije je pobjegla iz Hrvatske. Prvo su otišli u Bosnu i Hercegovinu, a potom je mnogo njih otišlo živjeti u Srbiju. Neki su se vratili u Hrvatsku poslije rata. Broj pobjeglih se procjenjuje između 100,000 i 150,000.

2. Ubojstvo rođaka podnositelja zahtjeva

6. U siječnju 2005. godine vlasti su saznale da je bliski rođak podnositelja zahtjeva, N.L., bio ubijen tijekom vojne operacije „Oluja“ ili neposredno poslije nje, u kolovozu 1995. godine, na krajinskom teritoriju. Policija je počela izviđati okolnosti njegove smrti.
7. U siječnju 2006. godine policija je ispitala prvog i drugu podnositeljicu zahtjeva, koji nisu imali neposrednih saznanja o okolnostima smrti N.L.
8. M.L. je, također ispitana u siječnju 2006. godine, rekla kako je u kolovozu 1995. godine bila u konvoju koji se sastojao od ljudi, traktora i „vojnih oklopnih vozila“. N.L. je također bio u tom konvoju. Bio je odjeven u srpsku vojnu uniformu i nosio je vojnu masku. Konvoj je bio napadnut, no ona nije vidjela kako je N.L. umro. R.T., ispitan u isto vrijeme, je potvrdio njezinu izjavu.
9. Dana 10. srpnja 2006. podnositelji zahtjeva su Državnom odvjetništvu podnijeli kaznenu prijavu protiv nepoznatih počinitelja u vezi sa ubojstvom N.L.
10. Dana 11. travnja 2008. ekshumirano je tijelo N.L.. Bilo je odjeveno u vojnu uniformu sa vojnom iskaznicom.
11. Dana 21. svibnja 2008. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku je odbacilo kaznenu prijavu podnositelja zahtjeva objašnjavajući to činjenicom da je N.L. bio ubijen u borbi između jedinice paravojnih

srpskih snaga i 5. korpusa vojske Bosne i Hercegovine. Odluka je dostavljena zastupniku podnositelja zahtjeva 28. svibnja 2008.

PRIGOVOR

12. Podnositelji zahtjeva prigovarali su na temelju članka 2. i 13. Konvencije nedostacima u istrazi provedenoj zbog ubojstva N.L.

PRAVO

13. Podnositelji zahtjeva su istaknuli kako vlasti nisu poduzele prikladne i odgovarajuće mjere kako bi istražili okolnosti u kojima je njihov rođak, N.L., bio ubijen. Također su tvrdili kako nisu imali na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo u tom pogledu. Oslonili su se na članak 2. i 13. Konvencije, koji glase kako slijedi:

Članak 2.

„1. Pravo svakoga na život zaštićeno je zakonom. Nitko ne smije biti namjerno lišen života osim u izvršenju sudske presude na smrtnu kaznu za kazneno djelo za koje je ta kazna predviđena zakonom.

2. Nije u suprotnosti s odredbama ovog članka lišenje života proizašlo iz upotrebe sile koja je bila nužno potrebna:

- a) pri obrani bilo koje osobe od protupravnog nasilja;
- b) pri zakonitom uhićenju ili pri sprečavanju bijega osobe zakonito lišene slobode;
- c) radi suzbijanja pobune ili ustanka u skladu sa zakonom.“

Članak 13

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kada su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

A. Podnesci stranaka

14. Vlada je tvrdila kako članak 2. nije primjenjiv na okolnosti predmetnog slučaja jer ubojstvo vojnika tijekom borbe nije uspostavilo procesnu obvezu Države.
15. Vlada je, nadalje, tvrdila kako je zahtjev podnesen nakon isteka roka od 6 mjeseci. Zastupnik podnositelja zahtjeva je bio informiran o

odluci Županijskog državnog odvjetništva u Sisku 28. svibnja 2008., a predmetni zahtjev je podnesen 10. siječnja 2013.

16. Podnositelji zahtjeva su tvrdili kako su ispunili sve kriterije za dopuštenost zahtjeva.

B. Odluka Suda

17. Sud ne treba razmatrati sve tvrdnje na koje su se pozvale stranke u sporu, jer je ovaj zahtjev u svakom slučaju nedopustiv zbog neudovoljavanja uvjetu koji uspostavlja rok od 6 mjeseci za podnošenje zahtjeva Sudu, a kako je određen članom 35. Konvencije, i to iz sljedećih razloga.
18. Sud ponavlja kako je svrha pravila od 6 mjeseci promovirati pravnu sigurnost i osigurati da predmeti koji se tiču povrede Konvencije budu riješeni u razumnom vremenu. Štoviše, pravilo bi također trebalo zaštititi vlasti i druge osobe kojih se to tiče od bilo kakve nesigurnosti koja bi trajala u produljenom vremenskom razdoblju (vidi *Bayram and Yildirim v. Turkey* (dec.), no. 38587/97, ECHR 2002-III, and *Bulat and Yavuz v. Turkey* (dec.), no. 73065/01 28. svibnja 2002.).
19. U ovom predmetu, Sud primjećuje kako je Županijsko državno odvjetništvo u Sisku zaključilo da je rođak podnositelja zahtjeva, N.L., umro u borbi. Odluka o tome, koja je kao posljedicu imala odbacivanje kaznene prijave, donesena je 21. svibnja 2008. i dostavljena odvjetniku podnositelja zahtjeva 28. svibnja 2008.
20. Međutim, podnositelji zahtjeva su podnijeli zahtjev Sudu više od 4 godine kasnije. Nisu podnijeli nikakvo opravdanje za takvo postupanje.
21. Slijedi kako je zahtjev podnesen prekasno, i kao takav, mora biti odbačen u skladu sa člankom 35. stavkom 1. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga, Sud je, jednoglasno,

Odlučio odbaciti zahtjev;

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljen obavijest u pisanom obliku dana 16. srpnja 2015.

Søren Nielsen
tajnik

Isabelle Berro
predsjednica